

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **L. Z.**, bývajúcej v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského č. 2, proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Národná banka Slovenska, so sídlom v Bratislave, Imricha Karvaša č. 1, o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 10 C 187/2011, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. júla 2014 sp.zn. 4 Co 226/2014, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I uznesením zo 7. marca 2014 č.k. 10 C 187/2011-567 uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške 20 € (podľa položky 7a Sadzobníka SP zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch) v lehote 10 dní od doručenia tohto uznesenia.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave uznesením z 25. júla 2014 sp.zn. 4 Co 226/2014 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že v posudzovanej veci bolo odvolacie konanie začaté po 1. októbri 2012, a preto žalobkyni vznikla povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania. Odvolací súd ďalej uzavrel, že súd prvého stupňa aplikoval správny právny predpis a správne ho aj vyložil. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie podľa § 237 písm. f/ v spojení s § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Namietala, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú vecne aj právne nesprávne a majú vady, v dôsledku ktorých jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Žalobkyňa uviedla, že legitímne očakávala, že súdne konanie, ktoré iniciovala nebude spoplatnené. Ku dňu podania návrhu na začatie konania, t.j. k 30. decembru 2011, bolo konanie v súdnej veci vecne oslobodené od poplatkovej povinnosti, a to vzhľadom na skutočnosť, že sa nesporne jednalo o konanie vo veci náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu (verejnej moci). Má za to, že vecné oslobodenie tohto konania od poplatkovej povinnosti sa s poukazom na § 18ca v spojení s § 4 ods. 4 Zákona o súdnych poplatkoch vzťahuje na celé konanie, teda aj na podanie odvolania. Preto súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd postupoval pri vyrubovaní súdneho poplatku za odvolanie nesprávne, keď nezohľadnil to, že vecné oslobodenie sa vzťahuje na toto konanie ako celok, teda aj na podanie odvolania.

Žalovaná sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie

súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla žalobkyňa dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p. Dovolanie žalobkyne preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Dovolateľka existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdí a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Žalobkyňa v dovolaní namieta, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože legitímne očakávala, že súdne konanie nebude spoplatnené (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore

so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

V zmysle konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, o odňatie možnosti účastníka konania konať pred súdom ide tiež v prípade procesného postupu súdu, ktorý zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku z návrhu na začatie konania (§ 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch) napriek tomu, že poplatník (vec) bol/a od platenia súdneho poplatku oslobodený/á (viď R 50/1997, I. ÚS 1/2000). V danej veci však o takýto prípad nešlo (konanie nebolo zastavené), aj vzhľadom k tomu, že odvolací súd riadne prejednal odvolanie podané žalobkyňou vo veci samej. Žalobkyňa tak mala právo domáhať sa ochrany svojich práv na súde vyššieho stupňa na základe riadneho opravného prostriedku a zo strany súdov nižšieho stupňa, ktoré rozhodli o poplatkovej povinnosti žalobkyne, nedošlo k odopretiu jej práva na prístup k súdu garantovaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorého porušenie by malo za následok odňatie možnosti žalobkyne konať pred súdom a zakladalo by procesnú prípustnosť podaného dovolania.

Dovolacia námietka o odňatí možnosti žalobkyne konať pred súdom tým, že rozhodnutie o povinnosti zaplatiť súdny poplatok bolo podľa jej názoru prekvapivé, nebola opodstatnená. Za prekvapujúce je v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvého stupňa (viď tiež uznesenie najvyššieho súdu zo 17. septembra 2009 sp.zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvého stupňa, pričom účastník konania v danej procesnej situácii nemal možnosť namietat správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 14. júla 2011 sp.zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvého stupňa nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane – súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia o poplatkovej povinnosti žalobkyne za podané odvolanie na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

Z obsahu podaného dovolania je navyše zrejmé, že dovolateľka ním v skutočnosti namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím i prvostupňovým súdom. V súvislosti s touto námietkou dovolateľky je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241

ods. 2 písm. c/ O.s.p.) je relevantným dovolacím dôvodom, avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Právne posúdenie veci je totiž realizáciou vlastnej rozhodovacej činnosti súdu, ktorou sa účastníkovi konania neodnímajú žiadne procesné práva, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozhodnutie z 29. júna 2010 sp.zn. 1 Cdo 62/2010, z 29. novembra 2010 sp.zn. 2 Cdo 97/2010, z 9. júna 2011 sp.zn. 3 Cdo 53/2011, z 24. mája 2011 sp.zn. 4 Cdo 68/2011, z 3. mája 2011 sp.zn. 5 Cdo 44/201, z 23. júna 2011 sp.zn. 6 Cdo 41/2011, zo 14. augusta 2013 sp.zn. 7 Cdo 17/2013).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne nevyplýva z § 239 O.s.p. ani z § 237 ods. 1 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľkou uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalovaná mala v dovolacom konaní úspech, preto jej patrí právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. októbra 2015

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

